

REDACTIE
en
ADMINISTRATIE
GENT
GARENPLAATS

Ongeteekende brieven
worden niet opgenomen

DE LANDBOUWER

ABONNEMENTSPRIJS :
VOOR ZES MAANDEN
35 Centiemen

AANKONDIGINGEN :
Prijs volgens Tarief
Voorop betaalbaar

Maandblad voor Buitenlieden

De Godsdienst en het Socialisme

Een der geliefkoosde middelen, waarmee men de buitenbevolking tegen de socialistischen tracht op te hitsen, is dat zij tegen den godsdienst zijn.

Dat is brutaal gelogen.

De socialistischen hebben met den godsdienst niets te maken, voor zoover deze zich bepaalt met de menschen de bespiegelende leefregelen voor te schrijven, die hen na het leven hier op de wereld gelukkig kunnen maken hiernamaals.

Wat kan het de socialistischen schelen dat iemand bidt en biecht en dat een ander het niet doet?

In die zaak hebben wij ons als geen rechters aan te stellen, daar het eene gewetenszaak geldt. En op 't gebied van vrij te denken en te leven willen wij de volledigste vrijheid eerbiedigen.

Het socialisme wil de tegenwoordige wereld, met al zijne ongerechtigheden en vooral dit schreeuwend schandaal doen eindigen, dat de werkers dieper tot ellende vervallen, terwijl de luiards immer hunnen rijkdom en macht zien toenemen.

Inderdaad, de wereld is verdeeld, niet in geloovigen en ongeloovigen, niet in franschen, duitschers en engelschen, zwitsers en italianen, maar de groote verdeling die wij aannemen, is deze van armen en rijken, bezitters en niets-bezitters.

Wel bestaat er nog eene middenklasse van klein-eigenaars en klein-handelaars, maar het groot kapitaal gaat onverbiddelijk voort, deze kleinen te verarmen en hunnen ondergang voor te bereiden.

Wanneer wij nu aannemen, dat de wereld meer en meer verdeeld wordt in armen en rijken, moeten wij ook aannemen, dat al die armen dezelfde belangen hebben evenals de rijken. Daarbij komt noch godsdienst noch nationaliteit te pas.

Wint de christene werkmans meer dan de vrijdenker?

Moet de geloovige landman min pacht betalen, dan de ongeloovige?

Heeft men onderscheid gemaakt tusschen katholieke en ongeloovige armen, om ze allen te treffen met dezelfde vernedering, met hetzelfde politiek brandmerk: eene stem aan de werkers en vier stemmen aan de luiards?

Zegt, landbouwers, maakt de bloedwet verschil tusschen het kind van den geloovigen werkmans en dat van den ongeloovige?

Nee, het werpt den ransel op den katholieken rug gelijk op den vrijdenkende van den oogenblik dat het een armen rug geldt, maar

de bloedwet spaart de zonen der rijken.

Is het zoo niet in zake van belastingen en in alle wetten, die immer en altijd, tegen 't werkende volk worden gekeerd.

Waarom dan, zoudt gij, wanneer gij allen even slecht, even onrechtvaardig behandeld wordt, de handen niet ineens slaan, om hierop de wereld uw recht, een eerlijk menschwaardig bestaan te veroveren?

Weet gij waarom ze U ophitsen in zake van godsdienstverschil?

Omdat gij, terwijl gij aan het vechten zijt om te weten wie hiernamaals gelukkig zal zijn of niet, zoudt vergeten dat gij hier op de wereld allemaal slaven, verdrukten, bestolenen zijt.

En terwijl gij twist om te weten of er een God is of niet, is uwe macht verbrokkeld en kunnen de franc-maçons en de klerikalen U vrijweg uitbuiten en lachen zij achter uwen rug met uwe domheid en lichtzinnigheid.

Daarom zeggen en herhalen wij, landbouwers, boerenwerklieden, wevers, steenbakkers enz. laat U niet verleiden, laat U niet verdeelen, door hen die er alle belang bij hebben, dat de armen onder elkaar vechten.

De arbeid van alle menschen is eerbied en loon waard, de maag van alle menschen eischt voedsel, iedereen wil zijn kinderen goed opvoeden, goed kleeden, goed onderwijzen, allen willen wij onzen ouden dag gerust en in vrede slijten. Wel-

aan dan, laat ons voor dit schoon doel, de handen in elkaar slaan en eens ons tegenwoordig bestaan geveerwaard, kan al wie het verkiest er nog den hemel bijwinnen met meer gemak als nu; want niets drijft meer tot slechtheid, tot zedeloosheid, tot wanhoop en verval, dan de onverdiende armoede der werkende klasse.

Landbouw-Collectivisme.

Men weet dat 26 suikerfabrieken en dertien beetrasperijen onlangs in Haspegouw (dit is eene streek in de provincie Luik) een syndikaat (1) hebben gevormd.

Het doel door deze vereeniging beoogd, is de opheffing der mededinging in 't aankopen van beetswortels en het behoud, voor elke fabriek, van eigen leveraars met uitsluiting van alle andere.

Eene commissie van vijf leden, benoemd door het syndikaat, waakt over de stipte uitvoering der over-

eenkomsten gesloten door de leden, die kunnen gestraft worden met eene boete van 350 franks voor elke overtreding van het reglement der vereeniging.

Ieder fabrikant behoudt dus, door de verstandhouding van allen, zijne leveraars van 1894.

De landbouwers, zich tegenover een enkelen kooper bevindende, zijn gedwongen toe te geven aan de voorwaarden welke deze koopman goedvindt hun te stellen.

Het is de afschaffing der wet van vraag en aanbod, die de prijzen omhoog drijft in tijden van te kort en ze doet dalen in tijden van overvloed.

De kapitalisten hebben eene bijzondere manier om de wetten der staathuishoudkunde te begrijpen; wanneer deze hunne belangen dwarsboomen, aarzelen zij niet om er de uitwerkingen van te onderdrukken door het een of ander middel: hetzij eerlijk of oneerlijk. Tusschen haakjes gezegd, het is meest het laatste waarvan zij zich bedienen.

Doch uit het bovenmatig kwaad ontkiemt het geneesmiddel en de boeren, die men dacht wederspanning te zijn aan de gedachten van eensgezindheid, zullen zich onwillekeurig medegetrokken gevoelen in de onweerstaanbare beweging van den onverpoosden strijd tegen de bezitters van kapitalen.

En zoo kwam het dat men, in de vorige zitting van het landbouwcouncil van Namen, de meest doeltreffende middelen opgezocht heeft om den invloed van het syndikaat der suikerfabrikanten te vernietigen.

M. de L'honneux stelde voor: verbond tegen verbond te stellen, door het inrichten van eene vereeniging van landbouwers, die zou onderhandelen met deze der suikerfabrikanten en aan het gouvernement de oprichting te vragen van suikerraffineerderijen welke door samenwerkende landbouwmaatschappijen zouden uitgebaat worden.

Het gedacht van een landbouwsyndikaat te stichten is uitmunten, doch om het dit jaar nog tot werkelijkheid te brengen zal onmogelijk zijn, daar de tijd ontbreekt.

Om eene dergelijke vereeniging goed te doen lukken, is het noodig dat de grondslagen er van sedert lang gelegd zijn, en dat men een fonds bezitte om den strijd tegen de fabriekanten vol te houden.

Want wie de handelingen kent der syndikaten van kapitalisten, weet dat de suikerfabrikanten al het mogelijke zullen doen om het

verbond der landbouwers te vernietigen. Daartoe zullen zij veel geld besteden, drukking uitoefenen en trachten tweedracht en haat in de rangen der landbouwers te brengen.

Deze strijd is dus ongelijk, en, wat meer is, het syndikaat lost de kwestie niet op. Wat er noodig is, dat is de afschaffing van den tusschenpersoon der fabrikanten; en om tot dezen uitslag te geraken, is er geen ander middel dan de samenwerking.

Maar hier komt nogmaals de eeuwige hinderpaal te voorschijn: het gemis aan kapitaal.

Hierdoor kwam bij M. de L'honneux 't gedacht op om de tusschenkomst van den Staat te vragen voor het stichten van suikerraffineerderijen die door samenwerkende landbouwmaatschappijen beheerd zouden worden.

Dit voorstel vervult ons met blijdschap, en hij die het deed was zeer wel bewust, dat het een door en door collectivistische maatregel daarstelt.

Men leze over dit punt het programma der Werklieden-Partij en men zal zien dat artikel 8 zegt: "Tusschenkomst der openbare machten in de stichting van samenwerkende landbouwmaatschappijen."

Overigens, dat de werklieden het willen of niet; ten onder gebracht als zij zijn door de belastingen, de hypotheeken, de ziekten van het vee, de bovenmatige pachtprizen; bestolen door de kooplieden in landvetten, zaden, suikerfabrikanten, enz., zullen zij hoe langer hoe meer de tusschenkomst van den Staat ten hunnen voordeele vragen.

Na de stichting der samenwerkende suikerraffineerderijen te hebben gevraagd, zullen zij het door den Staat ingericht landbouwkrediet vragen, den aankoop der machines door de gemeenten, en, later, de nationalisatie van den grond.

Het landbouwcollectivisme baant zijnen weg, de socialistischen hebben het niet in 't leven geroepen.

Het ontstaat noodlottig uit onze slechte maatschappelijke inrichting, die de werklieden berooft ten voordeele van diegenen die niet werken. Wat geweldig aan zijne uitbreiding medehelpt, dit zijn de syndikaten der kapitalisten, tegenover dewelke de alleenstaande arbeiders machteloos zijn, en die aldus de tusschenkomst van den Staat moeten afdwingen.

Aan hen die het collectivisme nog als droombeeldig willen doen doorgaan, zullen wij terecht met

(1) Syndikaat zegt hetzelfde als vereeniging.

Lamartine antwoorden: "Dedroombeelden zijn niets anders dan voorbarige waarheden."

F. PISSOORT.

Nieuwe Tabakbelasting

Het nieuw belastingwetsontwerp, door M. De Smet-de Naeyer neergelegd, smijt geheel het tegenwoordige stelsel in duigen. Ziehier de voornaamste schikkingen er van:

Inkomrechten. — De sigaren en sigaretten zullen 500 fr. per 100 kilogrammen betalen. De andere tabaksoorten 120 fr.

De niet verwerkte tabak, ontiaan van de kanten, betaalt 75 fr. De andere, de kanten er in begrepen, 50 fr.

Nieuw accijnsrecht. — De geheele tabaknijverheid is aan het accijnsrecht onderworpen.

De niet gefabriceerde inlandsche tabak zal 30 fr. per 100 kilogram betalen. De vreemde tabak zal hetzelfde recht betalen, ongeminderd het douanenrecht.

Al de tabakfabrieken zullen onder het toezicht staan van 't Staatsbestuur.

Nieuw vergunningsrecht. — De tabakverkoopers zullen een vergunningsrecht betalen, waarvan het minimum bepaald is op 10 fr. voor de gemeenten van min dan 5000 inwoners. Dit recht zal verhoogd worden tot 60 fr. voor de steden van 60,000 inwoners, om het cijfer van 500 fr. te bereiken volgens de belangrijkheid van den verkoop, welke bij koninklijk besluit zal geregeld worden.

Dit recht zal in eens en op voorhand moeten betaald worden; het vervangt het patentrecht der kooplieden in tabak, van hetwelk het gouvernement afziet.

Zijn onderworpen aan dit vergunningsrecht: de oude evenals de nieuwe verkoopers; de koffiehuis-houders en de winkeliers van den buiten.

De boeten. — De inbreuken op de wetsbepalingen zullen gestraft worden met boeten van 250 tot 20,000 fr., zonder de maanden gevangenisstraf te rekenen.

De inoogsters. — De tabakplanters zullen geen accijnsrecht meer betalen, maar zullen onderworpen zijn aan het toezicht van het Staatsbestuur, opdat het zich zou kunnen rekening geven over het gebruik van hunnen oogst.

De fabrikanten. — Deze moeten een zegel op hunne pakken hechten ten bewijze dat zij het recht betaald hebben. Dit stelsel zal aan den verbruiker toelaten de herkomst te kennen van den tabak die hij koopt.

De handelaar of fabrikant moet er een register op nahouden, vermeldende hoeveelheden tabak die ter bewerking is gebracht, de hoeveelheid gefabriceerde voortbrengselen, hoeveel er verzonden en hoeveel er aan het inlandsch verbruik geleverd zijn.

Zij moeten al deze pleegvormen vervullen en de stukken lichten, noodig tot het vervoer van den tabak uit de droogplaats naar het ingebeeld stapelhuis wanneer het een handelaar betreft, en naar het werkelijk stapelhuis of fabriek, in geval het een fabrikant betreft.

Beoordeeling van het ontwerp.

De te vervullen formaliteiten zijn van de meest ingewikkelden; zij zullen een onophoudend toezicht en 't gebruik van kwellende maatregelen noodzakelijk maken ten opzichte der landbouwers, fabrikanten en handelaars. De landbouwer betaalt geen recht meer, doch het is betaald door de fabrikanten, die het van den landbouwer zullen afpersen, door lager prijzen te betalen, door sommige groote tabakfabrikanten drie jaar voorraad hebben. Het 't huiswerk der arbeiders zal streng nagezien worden en onderworpen zijn aan voorafgaandelijke verklaringen en voorschriften.

Het nieuw stelsel zal de aanstelling noodzakelijk maken van een groot getal nieuwe bedienden, die, trots alles, er niet zullen toe geraken den smokkelhandel te weren die zal gedreven worden ten nadeele der Staatsfinanciën.

De beste belastingwetten zijn deze, waarvan de betaling der taken de minst mogelijke onkosten en vervelingen vergen van hen wie ze betreffen.

Dit is, op verre na, niet het geval met het wetsontwerp De Smet-de Naeyer.

DE SOCIALISTEN

EN

Den Landbouw

Reeds menigmaal hadden wij de gelegenheid te spreken over een dagblad, dat zoogezegd gesticht werd om de belangen der landbouwers te verdedigen, doch wiens wezenlijk doel is: het beschermen der belangen van de groote grondbezitters.

Wij bedoelen een in het Fransch opgesteld blad, *la Voix du Paysan*.

De katholieke dagbladen hadden ons reeds gewoon gemaakt aan de schandelijkste leugens en de vuilste beschuldigingen tegenover de socialistische partij, waarmede zij dagelijks hunne kolommen vullen. De landbouwers schijnt deze taktiek te willen volgen en voor leus te hebben genomen: "Lastert, lastert, er zal toch altijd iets van over blijven!"

Ziehier, inderdaad, wat dit blad in zijn voorlaatste N° schrijft:

"In de Kamer en in hunne dagbladen, hebben de socialistische eene zeer duidelijk afgeteekende houding tegenover den landbouwer aangenomen. Men moet blind wezen om het niet te zien, en waanzinnig om het goed te keuren. Deze houding heeft voor oogmerk den boer op te ruïnen. In plaats van hem te zegen: "Gij lijdt, wij zullen u een redmiddel aanbrengen," zeggen zij hem: "Gij lijdt, ehwel, gij lijdt niet genoeg."

"Dat een braaf afgevaardigde in de Kamer eene aan den landbouw voordeelige wet voorstelt, de socialistische bestrijden ze onder voorwendsel: dit alles zijn maar lapmiddelen, wij willen eene geheele omkeering van zaken; wij willen eene revolutie die de huidige bezitters onteigent en het gemeenschappelijk bezit daargestelt."

Wij zouden maar weinig belang-

stelling hechten aan dit samenweefsel van ongerijmdheden, indien het zijn oorsprong niet vond in een ander dagblad; wij houden er aan te doen uitschijnen, dat dit blad het orgaan is van de beschermingsgezinden in de Kamer, die, om onze partij te bekampen, hunnen toevlucht moeten nemen tot dezelfde walgelijke handelingen als deze waarvan de *Patriote* zich bedient, wat niet weinig beteekent.

De socialistische hebben niets voorgesteld ten voordeele van den landbouw!... Ehwel, met de *Annales parlementaires* in de hand, gaan wij eens opsommen wat er zoo al in de Kamer werd voorgesteld.

Ziehier vooreerst twee wetsontwerpen:

Dit van gezet Niézette, de landbouw-comices op echte volksgezinde grondslagen inrichtend. De huidige comices gelijken meer op kapellen van onderlinge aanbidding die moeten vervangen worden door eene rechtvaardige ambtelijke tegenwoordiging, wier belangen nauw verbonden zijn met de landbouwwerken.

Vervolgens komt het wetsontwerp op de jacht, van onzen vriend Defnet, waardoor het den landbouwer zou toegelaten zijn ten allen tijde de schadelijke dieren te verdelgen — er in begrepen de konijnen — die zijnen oogst verwoesten.

Herinneren wij nog, om der belangrijkheidswille, het miljoen gevraagd door Anseele, ten voordeele der landbouwers te grondegebracht door de overstroming van Astene en omstreken, doch geweigerd door het gouvernement.

In zitting van 24 April riep gezet Niézette de aandacht van den minister op het onderhouden van het bosch genaamd "Hertogenwald," en vroeg de vermeerdering van uitgaven voor het onderhoud der beplantingen.

Diegenen die weten welken invloed de bosschen op de luchtgesteldheid uitoefenen, zullen bekenen, dat dit voorstel van het hoogste gewicht is.

Hij vroeg insgelijks de instelling van conferenciën over den boschkweek, alsook de planting, langs de wegen, van fruitboomen en honigdragende gewassen, en de toelating voor de bieënteelders om gratis hunne korven in het Staatsdomein te mogen brengen op het einde der maand Augustus en in het begin van September.

's Anderendaags vroeg de socialistische afgevaardigde Paquay om, te beginnen van de maand Maart tot November, op de brievenbussen van al de landelijke gemeenten de weerkundige vooruitzichten van de sterrenwacht aan te plakken.

Deze vooruitzichten zouden zeer groote diensten aan onze landbouwers bewijzen. Men wacht nog altijd naar het antwoord van 't gouvernement.

Den 3 Mei riep Anseele de aandacht van den minister op het dringende voordeel van het in goeden staat houden der buurtwegen, beschadigd door 't onophoudend vervoer met vrachtkarren.

Wij zouden deze opsomming nog veel kunnen verlengen, doch tot wat zou het dienen?

De kleine landbouwers weten het: dat het gouvernement hervormingen in het voordeel der land-

bouwers voorstelt, het zal de bijtrekking van onze vrienden hebben.

Dit zelfde gouvernement heeft geen millioen kunnen vinden voor de landbouwers, geruïneerd door de overstroming van Astene, al zoo min als de eenige duizenden franks, noodig ter uitbreiding van de bosschen aan het Staatsdomein behoorend, en voor het aanplakken der weersvooruitzichten. De verbetering der buurtwegen is de minste zijner bekommelingen; de wet op de landbouwstokerijen rust in de kartons der Kamer, en deze op de jacht — het vermaak der rijken — is verzonden naar 't jaar één!

De landbouw-comices, bah! deze gaan voort met hunne zaakjes te doen: zij benoemen herbergiers en schoenlappers, daar waar er landbouwers zouden moeten zijn.

De landbouw-wedstrijden gaan goed, zij zijn een voorwendsel tot koninklijke en gouvernementele betoogingen, waarin men de socialistische aanvalt om te eindigen met te roepen: "Leve de koning!"

Voor den landbouw ontbreekt tijd en geld. Maar spreekt mij van den Congo, van den graaf van Vlaanderen, van de burgerlijke lijst, van de ambassadeurs aan 58,000 fr. jaarwedde, dan wordt er tijd gevonden om te beraadslagen en om 13 millioen en honderd duizenden franks te stemmen.

De beschermingsgezinden hebben de inkomende rechten doen stemmen; zij triomfeeren, zij jubelen. Zij bieden dit braaf gouvernement banketten aan, dat hen toelaat de pachten te verhoogen en den boer, die reeds van honger sterft, nog een beetje dieper in de armoede te dompelen, terwijl in hunne hotels het eene gebraden kiken het andere verdringt en de wijn van de tafels stroomt.

De Helleputte's, de Cartuyvels en andere Hoyoys van minder gehalte hebben het gezegd: de inkomende rechten zullen den landbouw redden, de prijs der graangewassen zal verhoogen, het gulden tijdvak zal herboren worden.

Waarlijk deze comedianten, die door den directeur van den geringsten fooretheater bij de lepels zouden gepakt worden, zijn wat al te naïef of nemen onze landlieden voor zotten, daar zij in hun dagblad het volgende durven laten drukken:

"Men had ongelooflijke verhoogen voorspeld op de tarwe, het meel, de haver, garst, brood en bier. Helaas! al deze profeten hebben zeer slecht voorspeld, want, men ziet het, sedert de stemming der wet slaat alles af! De uithongeraars, hongeren dus niemand uit?"

Ha! de prijzen verminderen, maar wat wordt er dan van uwe inkomende rechten? Het is om tot dezen uitslag te geraken dat gij België op een geheel nieuw economisch standpunt plaatst, dat enkel de nijverheid kan schaden en den landbouw ten onder brengen door de daling der prijzen!

Ziedaar den onvermijdelijken en aanstaanden ommekeer van zaken, die zich zal openbaren in de kiezingen van 1896 door de nederlaag der zoogenaamde beschermers en van de gouvernementele meerderheid.

F. PISSOORT.

LI

De

van d

door

zal w

van é

hun

voort

de ge

die d

trokk

nen e

landv

zoodo

zou w

waren

ken o

Het

door h

is ze

recht

fokke

teren.

M.

enkele

aan v

in den

te Bea

M. C

over d

haalt a

gevalle

omgev

van lij

"Ee

gramm

kostte

de kuc

stierve

schape

Men

aard v

maar r

huist i

bepaald

in wel

men h

De s

kwesti

gaven

zens d

weer h

De i

gevalle

het za

en ik

is dit t

maken

eene v

koeken

kweek

offers

De

wordt,

voeder

vat on

stof, e

vetten

nameli

Een

de onk

koeken

hem b

een h

delijk

van z

eten d

Hij

zijn be

hoeve

het ge

gewijz

bekom

Ree

voeding

eenje

VERVALSCHING

DER

LIJNKOOKEN

DOOR HET RICIN-ZAAD

De vergiftende zelfstandigheden van den ricin zijn gekend, denk ik, door meestal de veekweekers; het zal wel niet in 't gedacht komen van één hunner om tot voeding van hun vee lijnkoeken te gebruiken, voortkomende van den ricin nadat de geneeskundige eigenschappen, die deze plant oplevert, er uit getrokken zijn. Deze lijnkoeken kunnen enkel gebezigd worden voor landvette, en hunnen koop prijs is zoodoende oneindig lager dan hij zou wezen indien zij niet vergiftigd waren en zich kwamen rangschikken onder de voedinglijnkoeken.

Het getal rampen veroorzaakt door het toedienen dezer lijnkoeken is zeer gering, ten gevolge van het rechtmatig wantrouwen dat de vee-fokkers ten hunnen opzichte koesteren.

M. Cornevin maakt gewag van enkele rampen; hij haalt den dood aan van 80 schapen, voorgevallen in den stal van den heer Audibert, te Beaucaire.

M. Garola, in zijne *Verhandeling over de Voeding-Lijnkoeken*, verhaalt als volgt de ongelukken, voorgevallen in een boerderij zijner omgeving ten gevolge van 't eten van lijnkoeken:

«Eene enkele uitdeeling van 100 grammen ricin-lijnkoeken per kop, kostte den dood aan 18 p. h. van de kudde. De dieren welke niet stierven, verloren hunne wol en de schapen misbaarden.»

Men kent niet zeer juist den aard van het vergift van den ricin, maar men weet dat het uitsluitelijk huist in het zaad, zonder dat men bepaald heeft kunnen vaststellen in welk deel van den zaadkorrel men het ontmoet.

De schrijvers die zich met deze kwestie hebben bezig gehouden, gaven als zetel van het vergift nu eens de kien, dan de amandel, dan weer het zaadhuysje.

De in Oostenrijk onlangs voorgevallen ongelukken, bewijzen dat het zaadhuysje zeer vergiftigend is, en ik meen dat het zeer voordeelig is dit feit aan onze lezers bekend te maken, des te meer daar het hier eene vervalsching der voeding-lijnkoeken betreft, waarvan onze veekweekers wellicht ook de slachtoffers zouden kunnen worden.

De Indische *sesaam*-lijnkoek wordt, terecht, als een uitmuntend voeder voor het vee geacht. Hij bevat ongeveer 40 p. h. deelen stikstof, en is zeer geschikt tot het vetten der herkauwdieren en voornamelijk van het schaap.

Een Silezisch veekweker bestelde onlangs een wagon *sesaam*-lijnkoeken, wier goede hoedanigheid hem bijzonder aanbevolen was door een handelshuis dat hem schandelijk bedroog, en zag de gezondheid van zijn vee erg bedreigd door het eten dezer lijnkoeken.

Hij begon deze lijnkoeken aan zijn beesten toe te dienen met kleine hoeveelheden, mengde ze goed met het gewoon voeder, en zou ze trasp-gewijze vermeederen naarmate de bekomen uitslagen.

Reeds den tweeden dag van dezen voedingsregel, verklaarde zich bij eenige en den derden dag bij al de

beesten een geweldige buikloop, vergezeld van een volledig gemis aan eetlust. Op dezen buikloop volgde onmiddellijk eene verstoptheid en een totale stilstand der spijsvertering.

Alhoewel men aanstonds deze voedingswijze staakte, veroorzaakten deze ongevallen eene gevoelige vermindering van gewicht bij het vetmesten der beesten en in de voortbrengst der melk.

Twijfelend over de oorzaak dezer ongevallen, die hij met zekerheid niet kon toeschrijven aan de kleine hoeveelheid *sesaam*-lijnkoeken die hij zijn vee had toegediend, hernieuwde de Oostenrijksche veekweker eenigen tijd nadien zijne proefnemingen op enkele dieren; dezelfde verschijnselen deden zich voor, niettegenstaande de hoeveelheid dezer lijnkoeken, die hij trasp-gewijze aan zijn beesten toediende, de 250 grammen per kop niet bereikte.

Daarop zond hij een staal dezer verdachte lijnkoeken naar de landbouwscheikunde van Breslau: men vond er in 39,19 p. h. deelen stikstof en 12,56 p. h. vette, voortkomende van *sesaam*-lijnkoeken van zeer goede hoedanigheid; doch na een meer zorgvuldig onderzoek, ontdekte men er de tegenwoordigheid van eene zeer groote hoeveelheid ricin-zaadhuysjes in.

Deze strafbare vervalsching verdient de aandacht te trekken van de veekweekers en van de bestuurders der landbouwscheikundige inrichtingen, daar het hier geen gering toeval geldt, maar wel kwestie is van zeer vergiftigende bestanddeelen, zooals bovenaangehaalde feiten bewijzen.

Het microscopisch onderzoek, gepaard met de studie over de vetstof, zal toelaten deze vervalsching te bestatigen, waarvan de Oostenrijksche handel wellicht het monopol bezit.

De Oostenrijksche veekweker heeft, zegt hij, voor altijd vaarwel gezegd aan 't gebruik van *sesaam*-lijnkoeken.

Dit besluit schijnt mij overdreven, daar dit samengesteld voeder zeer voordeelig is voor het vetmesten van het vee, doch het is noodzakelijk, bij 't aankopen van *sesaam*- of andere lijnkoeken, zich te verzekeren van hunne zuiverheid en met voorzichtigheid te werk te gaan in het daarstellen van dezen leefregel, zoowel in koestal als in schaapskooi. L. GRANDEAU.

Het Congoleesch kerkhof

Geen enkele boodschapper komt ons uit den Congo toe, of hij brengt de treurige mare van den dood van verscheidene onzer landgenooten, en dan nog meldt men maar de officieren en *hooggeplaatsten*; zeer zelden treft men in de dagbladen het overlijden aan van een werkmans of ondergeschikt bediende; tot wat dient het immers zich bezig te houden met het *janhangel*!

Heden meldt men ons het overlijden van den onderluitenant Stroobants. De arme sukkel maakte zich gereed om terug naar België te komen; hij is er niet in gelukt, al zoo min als zijne twee nonkels: kapitein L. Vandeveld en luitenant

J. Vandevelde, beiden gestorven in het land van Massala!

De laatste stierf op den ouderdom van 27 jaar. Zich te Issanghila bevindende, bracht men hem over naar Vivi, met een volslagen gemis aan hulpmiddelen, zonder verpleging, zonder het noodzakelijke; hij blies pijnlijk den laatsten adem uit te Gangvila, aan de poorten van Vivi, verpletterd door de koorts, maar nog meer door den *honger* en het *gemis aan verzorging*.

O zegt ons, *gedwongen voortplanters* van het Congoleesche werk, gij die de lafheid gehad hebt in uwe naamloze brochuren te schrijven, dan de dood van de Belgen die ginder omkwamen, te wijten was aan het misbruik van sterken drank en aan allerhande buitensporigheden, o zegt ons toch waaraan de ongelukkige Stroobants bezweek alsook al die andere martelaars?

Laat u zien, rampzalige komedie-spelers, gij die niet aarzelt onze landgenooten uit te geven voor geneverdrinkers, die in Afrika gingen sterven voor *hunnen koning en hun vaderland*, uitgeput van ontberingen en gebrek!

Stroobants is het reeds groot getal gaan vermeederen der Belgen die in het onmetelijk groot kerkhof van den Congo zullen blijven!

Begroeten wij eerbiedig het overschot dezer landgenooten, slachtoffers van eenen koninklijken gril!

Zouden de heeren onderzoekers die den 6 Oogst naar den Congo vertrokken, ons de overlijdensstatistiek niet kunnen medebrengen van de Congoleesche ijzerenweg-compagnie?

Zouden zij niet eenige inlichtingen kunnen inwinnen over den dood van M. Maka, rekenplichtige bij gezegde compagnie, die zoo geheimzinnig verdween weinige dagen voor zijn vertrek uit den Congo?

M. Maka had zeer zorgvuldig in zijn dagboek feiten aangeteekend die zeer bezwarend waren en welke hij bij zijn terugkeer in België openbaar zou gemaakt hebben; de ongelukkige heeft er den tijd niet toe gehad. *Hij is verdwenen! Hoe en waarheen?* Men heeft hem nooit meer teruggezien.

Mysterie! Mysterie! waarover al de Belgen te Matadi gesproken hebben; de meest onheilspellende geruchten blijven hierover in omloop.

Een gewezen Congolees.

Brouwer en Pachter

Samenspraak.

Brouwer. — Hewel, pachter Blancke, wat zegt ge nu van de volksgeliefde van uwen Ansele?... Z' hebben hem daar te wege een broekken gepast; in Brugge, he! Gelukkig voor zijn vel dat de gendarmen daar waren... Zal hij nu nog tegen de hairen-mutsen, de troetelkinderen der rijken uitvallen.

Pachter. — 't Is 'n heele rotte, brouwer; maar 'k hoor wel in welke bladen gij het verslag over die zaak gelezen hebt. 't Is in dezelfde die tegen Anseel's komst plakaten gehangen hadden om het volk tegen hem op te hitsen...

B. — Om het tot kamte aan te zetten, als 't u belieft.

P. — Tot kalnte aanzetten, met de woorden: Judas komt! aan het hoofd?... Voor al wie rechtvaardig spreken wil, is dit eene bedektelijke opjaging der geesten, een verraderlijke trek der klerikalen, die

ook zijn effect zou gehad hebben, zonder de moedige houding der socialistischen Ansele naar de statie terugbrachten.

B. — 't Is zijne voor Brugge betoonde vijandelijkheid die hem duur te betalen zou gevallen zijn, zonder de bescherming welke de gendarmen hem verleenden?

P. — Degendarmen?... Ware het dezen om de veiligheid van den persoon van Ansele te doen geweest, zij hadden hem eenige stappen te gemoet gegaan. Wat zij in last hadden te beschermen, waren de ruiten en vooral de geldbaksken van de statie. Wat gaf de stadsoverheid om het leven van eenen socialist... En wat gij vijandelijkheid voor Brugge noemt, is enkel vijandelijkheid voor alle nuttelooze en onrechtvaardige kosten.

B. — Brugge-eZeehaven nuttelooze en onrechtvaardige kosten?

P. — 'k Zal 't u bewijzen. Gij zijt brouwer, rijk en hebt vele gronden in deze gemeente. Waarom bouwt gij op ieder stuk grond geene herberg?

B. — Dat is nu ook eene vraag... Wel, omdat er herbergen genoeg op het dorp zijn voor het verbruik. De nieuwen zouden moeten bestaan ten nadeele der ouden.

P. — En wanneer er nu nog een brouwer op het dorp kwam, zou het volk voorzeker ook niet dubbel drinken om den ouden en den nieuwen brouwer het bestaan te verzekeren.

B. — Dat weet de domste koeier uit geheel den Breëmeersch te Gotthem, en daar loopen pertan nog al eenige uilskiekens in!

P. — Welnu, passen wij deze vergelijking eens toe op den wereldhandel. In de wereld staan de steden tot elkander als de herbergen of andere neeringen in de gemeenten. 't Is onmogelijk dat Brugge eene goede zeehaven kan worden zonder dat onze andere havensteden er door lijden. Door hare gunstiger ligging, zelfs zal zij Antwerpen teenemaal dooden en gedurig nieuwe kosten vergen, welke de stervende zuster zal mogen helpen dekken! Waarom de eerste stad aan de andere vijandig te maken, ten koste dan nog van 't heele land?

B. — Ge zult het wel zeggen gij, maar wat heeft men Ansele in de Kamer verweten?... Dat hij tegen Brugge-Zeehaven was uit een politiek doel!

P. — Ha, en de katholieken hebben geen politiek doel wanneer zij het vrijzinnig Antwerpen benadeelen ten bate van het kloosterachtige Brugge! Had diezelfde Ansele ook een politiek doel, toen hij een miljoen vroeg om ons, overstromde boeren ter hulp te komen? Eenige dagen te voren hadden wij allen, op enkele uitzonderingen na, tegen hem gestemd... Het doel onzer ministers, is hetzelfde dat de oude graven van Vlaanderen vervolgden, toen zij nu eens Gent en dan weer Brugge, de eene ten nadeele der andere bevoorrechtten. Politiek die door al de kronijkschrijvers met den stempel der eerloosheid is gebrandmerkt geworden.

B. — Antwerpen wordt niets ontnomen en Brugge krijgt geene voorrechten!

P. — Maar het uitwerksel zal hetzelfde zijn!

B. — Geenszins: Antwerpen zal er niets te minder om hebben. De koophandel zal verheugd zijn eene stapelplaats meer te vinden op de werelmarkt, en gansch het land zal er bij winnen.

P. — Verwacht dit niet, op een tijdstip dat men in alle nijverheden er reeds ernstig op bedacht is, maatregelen te nemen tegen de overvoortbrenging en ons land beschermrechten legt op de produkten die van elders hierbinnen komen.

B. — Toch heeft Ansele mede het krediet gestemd...

P. — Een bewijs dat het niet uit haat tegen Brugge was dat hij het ontwerp van het gouvernement besteed. Veronderstellen wij dat in een huisgezin een kind eenen stiel geleerd heeft. Na eenige jaren kiest een ander kind hetzelfde beroep. De moeder, die met den blik harer liefde de toekomst doorboort, wil zich hiertegen verzetten. Zij voorziet welke verwoestingen eerst de naijver en later de mededinging in de harten harer kinderen aanrichten zal. De vader ziet den toestand zoo diep niet in, en in spijt der wijste betoogingen der moeder, laat hij het ander kind het bedrijf leeren dat het eerste gekozen heeft. De ondervinding heeft geleerd dat zij die meest te zeggen hebben, niet altijd meest verstand bezitten...

Wat zal nu de moeder doen? Zal zij haar verzet tegen vaders ongelukkige beslissing tot het uiterste drijven, met te weigeren haar deel te dragen van de lasten en kosten die de leertijd van het tweede kind medebrengen zal?... Dit ware de oorlog tusschen hare kinderen van nu af! Voortaan zal zij op middelen zinnen om de onnatuurlijke gevolgen te voorkomen van de onbekwaamheid van dezen onder wiens gezag zij ook buigen moet!...

Ziedaar den toestand waarin het gestemde ontwerp Brugge-Zeehaven, de socialistische volksvertegenwoordigers geplaatst heeft.

THILO.

Brokken en stukken

Zij hebben gedroomd. — Boeren, hebt gij in 't laatste nummer der *Katholieke Vlag* gelezen voor wat naïve snullen de opstellers van dat blad u aanzien? In het verhaal van eenen droom beschrijven zij nogmaals den socialistischen staat, zooals men dit voor ons deed toen wij schooljongens waren... Die litanie is:

De bakker witt niet meer bakken,
De kleermaker niet meer naaien,
De hotelgaren niet meer bedienen,
De boerenknecht speelt mijnsheer enz.

Ontem
D onzen

Wij willen de boeren niet beleedigen met op die oude neuzelarijen nog een antwoord nodig te achten.

Eene wet op zijn Russisch. — Minister De Bruyn komt in de Kamer een wetsvoorstel neer te leggen, krachtens hetwelk er nog dit jaar eene algemeene landbouwoptelling moet geschieden. Na 1895 zullen jaarlijksche gedeeltelijke optellingen gedaan worden van alles wat den boerenstiel betreft.

Verstaat gij dat, landbouwers?... 't Is niet meer genoeg u te doen bezwijken onder de zware pachtsommen, men wil weten of gij niet nog te veel hebt!

Geloof gij het niet, leest het volgende dat wij uit een katholiek blad knippen: «Wie beletsel stelt aan die optellingen zal gestraft worden met eene boete van 1 tot 25 fr. en van 1 tot 7 dagen gevang, of naar een dezer straffen. En wil iemand de vereischte inlichtingen niet geven, zoo kunnen de ambtenaars met de optelling gelast, te op zijne kosten doen.

Dus vreezen zij dat gij beletselen zult stellen aan hunne snuffelarijen! 't Is dat er redenen toe bestaan, en voor u om het te doen, en voor hen om het te vreezen...

Lezers, gij denkt dat gij hier in België in het land der vrijheid zijt, gij droomt..., eens dat gij wakker wordt bevindt gij u in Polen!

Wanneer de openbare aanbesteding voor het leveren der knoeten om er de ambtenaars, met de optelling gelast, mede te wapenen?...

Nog eene eerloosheid. — De onbeschaamdheid der rijken groeit aan naarmate zij ondervinden dat hunne heerschappij ten einde spoedt. Alle middelen worden goed waarmee zij hunne meesterschap over het staatsroer kunnen verzekeren. Zoo hebben zij nu eene wet uitgevonden waarbij in de gemeenten van 500 tot 2000 zielen, de kandidaten voor den gemeenteraad moeten voorgesteld worden door 15 kiezers en door een grooter getal in evenredigheid van grooter bevolkingen.

Van 500 tot 2000 zielen zijn de meeste buitengemeenten. Welke socialistische kandidaat, nu, die anders kans zou hebben van gekozen te worden, zal in deze gemeenten 15 mannen vinden die pastoor en kasteelheer zullen durven tarten om hem als getuigen te dienen?...

Toe maar, jongens, knoeit maar op! 't Is al aarde aan onzen dijk... Gij zijt bezig met te zorgen dat de socialistischen nooit aan het bestuur kunnen komen zonder revolutie, hewel, 't zal op uwen mast staan!...

Er wordt verzocht een gebed voor het geheim der stemming, den kop ingeslagen in Augusti 1895. R. I. P.

De oogst. — In de drooge landen kan de roggeoogst als tamelijk gelukt beschouwd worden. Met de tarwe is het slechter gesteld. Vooral in de streken die, in November laatst, overstroomd werden, heeft zij weinig opgebracht en zelfs in de niet overstroomde landen vergeldt zij geenszins de moeite en kosten aan haar besteed.

Van de pataten hooren wij ook meer klagen dan boffen. In de zavelgronden mag men zich beloven in vergelijking met de boeren uit de kleigronden... Zooveen keeren wij terug van een uitstapje naar de Polderstreken. Aldaar hebben wij een half uur lang eenen patatenrooi bijgewoond. Hewel, 't is eene ware ramp!... Nauwelijks de zesde aardappel was niet bedorven!...

Als alles wel medeslaat, schiet er nog niets over voor de boeren, wat zal het nu zijn!?

Boerderijprijskamp. — Het landbouwmagazine van Nevele, dat eenen prijskamp van boerderijen uitgeschreven en zijn programma wijd en zijnd bekend gemaakt had, geeft zijne verwondering te kennen, dat er maar 15 inschrijvers geweest zijn.

Ons verwondert dit geen beetje: de boeren in 't algemeen zijn niet haastig om aan ieders neus te hangen wat hunne winning opbrengen kan, uit vrees dat op een kwaden dag de eigenaar come om het kunnen tot eene feitelijkheid te vervasten... Hebben de boeren soms redenen om dit te vreezen?... Zeggen wij nog, dat op de lijsten der juryleden van dergelijke prijskampen gewoonlijk betitelde namen voorkomen en dat de dragers dezer geenszins het vertrouwen der boeren genieten...

Heeren redders, wilt gij waarlijk toonen dat gij 't welzijn onzer boeren behartigt, begint met hen eene wet te geven die hunne jaarlijksche pachtsommen regelt naar de jaarlijksche winsten welke de boerderijen afwerpen.

Nieuw propagandamiddel. — Verscheidene ieveraars van den buiten vragen ons hoe zij, zonder zich in gevaar te stellen gebroodroofd te worden, best zouden kunnen medewerken aan de verspreiding der socialistische gedachten te lande. Voor het oogenblik raden wij hen het volgende aan:

Verzamelt maandelijks onder u eenige centen en stuurt die in postzegels aan het bestuur van den *Landbouwer*, Garenplaats, Gent. Voor elke 2 centiemen zullen wij telkens den *Landbouwer* zenden aan adressen die gij ons moogt opgeven. In de gemeenten waar het getal aangegeven adressen ietwat talrijk is, zullen onze dragers niet meer komen, en dit zal altijd zooveel gewonnen zijn voor de partij. Het profijt dat wij hierbij zullen doen, komt niet in onzen zak, maar zal aan de uitbreiding der propaganda besteed worden.

Allons, jongens, koeragie! Het moet centen stroomen naar «Vooruit.» Bij voorkeur de woningen opgeven die afgelegen liggen. Wij verpanden ons woord, dat nooit iemand door ons vernemen zal wie ons adressen en geld opzendt. Zoo kunt gij ook nummers bekomen zonder dat men u verdenken kan

LEON IO.

OLSENE

Zondag 25 Oogst.

Meeting der Socialisten

Verscheidene werklieden van het dorp, alsook van Machelen, Zulte, Kruishoutem, Denterghem, Gotthem, Oeselghem, in een woord, van al de omliggende gemeenten, waren opgekomen. Uit vrees, echter, voor broodroef, zijn vele Olse-naars het lokaal niet durven binnengaan, maar trachten van op eenigen afstand de sprekers te verstaan. Dit ging, daar de meeting op eenen koer gehouden werd.

Na de Meeting

Vele werklieden van Olsene en Machelen, die zich den volgende morgen op hun werk aanboden, zijn teruggezonden geworden. Twee kloklieders van Machelen werden zelfs van hunne bediening beroofd... Wij willen de dwangplegers die hier van zich hebben doen spreken, niet doen kennen, zij zouden te hoogvaardig zijn hunnen naam in *De Landbouwer* te zien staan, maar wij leveren hen over aan de verachting der werklieden hunner streek!

De verkooper van *De Landwacht*, van Olsene, is ook zijne broodwinning afgenomen. 't Is alzoo dat de klerikalen de vrijheid van geweten verstaan...

Wraakroepend feit

Twee kinderen van een armen daglooner gingen dagelijks om en weder naar een der nonnenkloosters dezer dorpen.

De arme schepselen leden aan eene kwaal aan welke, naar het schijnt, geene geneesheeren iets verhelpen konden.

Eene non die eenige geneeskundige kennis schijnt te bezitten, behandelde deze ongelukkige kleinen tot zij nagenoeg genezen waren. Zij hadden alleenlijk nog voedsel noodig en mochten dit ook in 't klooster gaan nemen. Hun vader was ook op de meeting geweest en de onnoozele schapen kregen verbod, nog in het klooster te komen!!!

Onmondige en dan nog ongelukkige kinderen doen boeten voor de ouders... 't Is wraakroepend schandelijk!

't Is eene scheur te meer in den mantel der klerikale liefdadigheid, scheuren door welke de voering van schijnheiligheid en fanatieke partijdigheid al meer en meer uitkijkt...

Een raad

Werklieden die om dergelijke klein-geestige redenen gebroodroofd wordt, ziehier wat wij u aanraden:

Spant samen, zoekt geen werk maar vergadert om voor de gemeentehuizen uwer dorpen brood te vragen voor u en uwe huisgenooten. Al de schande die hierin gelegen is, valt op uwe verdruk-kers. De gemeenten zijn verplicht hunne armen te onderhouden en wanneer gij geen werk hebt, zijt gij arm, men moet het u maar niet ontnemen. Toont de tanden, doet desnoods nog meer... Denatuur-wet zegt: beproeft alles eer gij u laat ster-ven van honger! En gij zult zien dat men zal eindigen met uwe vrijheid te eerbiedigen... Welhoe, gij arbeidt in werkhuizen die echte pesthollen zijn van stank en vuiligheid, uwe meesters worden rijk ten koste van uw zweet, van uwe gezondheid zelfs, en gij zoudt uwen armen wekelijkschen rustdag niet mogen overbrengen volgens uwen wil...

Werklieden, samenspannen! dat moet gij...

LEON IO

Links en Rechts

De ontvolking van den buiten.

In eene belangrijke lezing, gedaan in de Maatschappij van Wetenschappen van Henegouwen heeft de heer E. Jottrand de volgende tabel medegedeeld, welke de tegenwoordige verhouding geeft van stads- en buitenbewoners in de bijzonderste landen van Europa, aangenomen dat de inwoners van plaatsen van 10,000 zielen aanzien worden als stadsbewoners:

LANDEN	Stads-bewoners	Buiten-bewoners
Rusland	9.2	90.8
Zweden	9.2	90.8
Noorwegen	13	87
Griekenland	15	85
Zwitserland	16	85
Denemarken	17.6	82.4
Frankrijk	24	76
België	54.6	65.5
Holland	58	62
Engeland	48	62

Men ziet dat Engeland, Holland en België de drie landen zijn welke het meest lijden van de ontvolking van den buiten. De tegenwoordige toestand is niet nieuw. Het Romeinsch keizerrijk, bij zijn verval, heeft dit ook ondervonden.

Dan ook hebben de welhebbende klas-sen der maatschappij zich te Rome en in de Italiaansche steden gevestigd, met hen eene groote massa proletariërs mede-slepande. De velden werden verlaten en de landbouw verviel in een jammerlijken toestand. Men moest een beroep doen op de barbaren om de braakliggende landen te bewerken.

In 173 stond keizer Pertinax de vrij-stelling van belasting gedurende tien jaar toe aan alwie de woeste gronden van het keizerrijk zou beploegen, en nochtans, eenige eeuwen later, waren nog meer dan honderd duizend hectaren onbebouwd grond in de Romeinsche velden.

Zooals het Romeinsche Keizerrijk, draagt de tegenwoordige burgerlijke maatschappij in haar zelve de kiemen harer toekomstige vernietiging.

Het uiterste voor zich zelve, de samen-trekking der rijkdommen en gronden, zullen het oogenblik verhaasten waarop het werk zijn volkomen recht zal verkrijgen.

De samentrekking van den eigendom. — Er is geen land ter wereld waar de samentrekking van den grondeigendom met zooveel rapheid geschiedt als in Engeland.

Ziehier eene statistiek uit den *Luxembourg*, het blad eener landbouwmagazine, welke bevestigt dat de grondeigendom alle dagen meer ontsnapt aan den boer welke hem beploegt.

De hiernavolgende personen bezitten in hectaren, zegt onze confrater, maar wij meenen dat er spraak is van acres (de acre is 51 aren 29 centiaren, 't zij 5,129 vierkante meters), de volgende oppervlakte:

Lord Haldon 4,000; lord Calthorpe 3,000; graaf Dudley 10,000; lord Tredegar 16,000; hertog van Norfolk 18,000; graaf van Derby 26,000; sir Samsden 28,000; hertog van Belford 35,000; graaf Fitz William 46,000; markies Bute, 46,000; hertog van Hamilton 62,000; hertog van Portland 65,000; hertog van Northumberland 75,000; hertog van Devonshire 78,000; hertog van Buccleugh 185,000; hertog van Sutherland 488,000.

Omtrent 9000 personen verdeelen het vierde van den Engelschen grond. Onder Nero, den Romeinschen keizer, zouden zij een slecht kwaart uurs beleven, aangezien hij zes eigenaars deed onthoofden welke zich van de Afrikaansche gronden meester gemaakt hadden en hunne eigendommen verbeurd verklaarde.

De samentrekking van den eigendom is geen verschijnsel eigen aan Engeland. Het doet zich overal voor.

Wie verdedigt de landbouwers? — Op het einde van de zitting van Vrijdag 16 Augusti, stelde gezet Defnet voor eene som van 500,000 fr. te stemmen om de buitenlieden wier oogst en woonsten vernield zijn door de onwe-ers dezer laatste dagen, te helpen.

Dit was nu voor de klerikale volksver-teenwoordigers, die zooveel prijken met hunne liefde voor boer en landsman, eene gelegenheid om hunne liefde anders dan door holle woorden te bewijzen.

Wat gebeurde er?
Het hulpgeld werd verworpen door gansch de rechterzijde.

Ware er kwestie geweest eenige mil-lionen in den Congoleischen afgrond te storten, o, dan stemden de klerikalen als één man al wat men maar zou vragen.

Geld, geld, dat is er genoeg voor de grooten..., niets blijft er over voor werk-man en boer.

Buitenlieden, gedenkt deze stemming en bereidt u deze kwakzalvers uit het Parlement te kegele.

STRIJDPENNING

Ten voordeele van De Landbouwer

Poucke. — Omdat «De Landbouwer» meer zou verspreid worden 10. — Onze pastoor is kwaad omdat ik «De Landbouwer» luide voor gelezen heb, pachter Jan 10.

Lootenhulle. — Toekomende keer stem ik voor de socialistischen, Pier Sies 5. — Dorpe-lingen van Lootenhulle laat ons een sociali-stenclub stichten, boer Pier 15. — Ik heb «De Landbouwer» met veel aandacht gelezen en niet vergeten 50. — Mijn n.a.n. is ook socialist geworden, Clette 15. — En zijn vrienden zullen nu volgen, Treze 10. — Leve de socialistischen, boer Jan 10. — Weg met den Congo, Tieste 5. — «De Landbouwer» wordt hier goed gelezen, maar wij vrienden moeten medehelpen aan de verspreiding van dat blad, boer Petrus 10.

Nevel. — Hulde aan de Gentsche sociali-sten, voor ons zooveel lezing te bezorgen, tieste 10. — Omdat mijn gebuur ook een kluit zou geven 10. — Om ons lot te verbete-ren zal ik voor de socialistischen stemmen, een landslaaf 15.

Pousel. — Van drie boeren op het dorp 25.

Meighem. — Schept mede gentenaars, wij zullen hulder helpen, P. V. D. B. 40. — Mijn laatste dikken, L. V. 10.

Landegeh. — Leve de Werkliedenpartij 10. — En weg met de rijke klas uit de kamers 10. — Dien anders niet doen dan nieuwe lasten stemmen 5. — Daarom zullen wij in het toekomende voor de Werklieden-partij stemmen 10.

Olsene. — Rondgehaald op de meeting bij Boorenmans, en door het zingen van socialistische liederen 1,83.

Ousselghem. — Omdat «De Landbou-wer» naar Ousselghem zou komen 10.

Gent, druk-uitg. E. Claeys, Van Eyckstr. 6

REDA
ADMINI
GEN
GAREN

Ongeteeken
worden niet o
Berichten o
stakingen en
ten door de V
gen gestempel

Men abonneert zie

DPSLAG

Maaz

GROOTE

Zaal VAL

De vleeschh
chefs die den o
der grenzen v
woord te komen

Wij vernem
houwersveree
ting, heden av
een lid dezer v
Volk van G
te protesteer
laatste stukje v

C

Op het ooge
ken en bezwa
voor de dompe
godsdienst is
sels meer dan
gen in een ver
dat men onze
mannen laster
geene enkele
het volk in te
lijkheid, de g
over het doel
En wij zijn
gerpers nog o
der vooringer
deelen en hun
Aldus vinde
(een blad da
medehulde n
het weesgestic
volgende lezer
de weeskinder

» Sedert ve
kinderen, gr
doet alle me
eenvoudig, ga
baret. Hunne
openhartig. Il
moine, opvolg
een weinig m
» Heeft l
gen veldtocht
» Wij h
den, antwoor
500 vragen v
openstaande
een examen
geen geloof g
gen der booz
» Niet alle
algemeene ra
stemmingen
zelve doet on
door hare ge
» Maar
steeds tegen
» Ik v
verstand te d
ten naar eene
hen te laten
alle wereldoo
schen mogelij
» En he
» Uitmu
meentebestur
is, maar van
onze kindere
werden na de
toegejuicht.
» Blijft
» Tot he
men de kind
voortgaan va
hoveniers, la
in naartige
hart en geest
nieleven, na
De jongeling